

»Jeg så ingenting.«

Paul Hjelm sukkede dybt og inderligt.

»Du så ingenting?«

Han forsøgte at fange blikket, men de unge øjne forblev sænkede og fortrædelige.

Fortrædelige? Hvornår havde han sidst brugt ordet fortrædelig? Havde han nogensinde før i hele sit liv brugt ordet fortrædelig?

Han følte sig gammel.

»Vi tager den én gang til,« sagde han roligt. »Der udbrød et blodigt slagsmål bag din ryg, men du så *slet ingenting*. Korrekt?«

Tavshed.

Hjelm sukkede igen. Han løftede knoerne fra forhørsbordet, strakte ryggen og kastede et blik over mod kollegaen, der stod og lænede sig op ad den triste cementvæg.

I det øjeblik deres blikke mødtes, mærkede han, hvor dobbelt dette øjeblik var. På den ene side forflyttelsen til nærpoltiets voldsgruppe i distrikt City og hele registeret af trøstesløs hverdagsvold. På den anden side yndlingskollegaen Kerstin Holms tilbagekomst til Stockholm.

Og den første opgave, den rutinerede duo kom på efter genforeningen var – et værtshusslagsmål.

Paul Hjelm sukkede endnu en gang og vendte sig atter til det modvillige vidne.

»Du kastede ikke et eneste lille blik over skulderen?«

Den unge mand smilede svagt; et lille blegt og indadvendt smil.

»Ikke et eneste,« sagde han.

»Hvorfor ikke?«

Den unge mands øjne mødte hans for første gang. De var

meget blå. Og med et overraskende glimt af skarphed, som om han var lige ved at sige noget helt andet, end han gjorde:

»Fordi jeg sad og læste.«

Paul Hjelm stirrede på ham.

»Hammarby IK – Bajen blandt venner – har lige mødt Kalmar på hjemmebane, de spiller uafgjort, 2-2, og ender som nummer sjok i første division, og du sidder på Bajenfan-senes stamværtshus og læser? På en propfuld, larmende Re-restaurant Kvarnen fuld af frustrerede Hammarby-gutter sidder tyveårige Per Karlsson alene med sin bog? Et højst besynder-ligt valg af læseplads, må jeg sige.«

Per Karlsson smilede igen; det samme flygtige, indadvendte smil.

»Der var meget fredeligt, da jeg kom,« sagde han bare.

Hjelm trak stolen ud og satte sig med et bump.

»Nu bliver jeg virkelig nysgerrig,« sagde han. »Hvad var det for en bog, der fangede din opmærksomhed i en grad, så du ikke alene kunne ignorere hujen og råben og tumult, men også et slagsmål, der resulterede i, at et menneske fik et ølkrus i hovedet og døde?«

»Døde?«

»Ja, han døde. Forblødte på stedet. Bang, færdig. Han mistede to liter blod på tyve sekunder. Det fossede simpelthen ud af ham. Alle årer blev flået totalt op. Han hed Anders Lundström, kom fra Kalmar og havde af uransagelige grunde forvildet sig ind på Kvarnen, altså så nær helvede, som en modstandsupporter vel kunne komme. Og Hammerbyfan-sene slog ham da også ihjel med et ølkrus. Hvad du imidler-tid ikke så noget til på grund af hvilken bog? Det interesserer mig faktisk.«

Per Karlsson virkede rystet. Han mumlede:

»Det er ikke en, du kender ...«

»Try me,« sagde Paul Hjelm med newyorker-accent.

Kerstin Holm rørte på sig for første gang, siden Per Karls-son trådte ind i forhørslokalet. Hun gled lydløst hen til bordet og satte sig ved siden af Hjelm.

»Min kollega kender mere til litteratur, end du tror,« sagde hun. »Sidst vi sås for næsten et år siden, læste du ... var det ikke Kafka?«

»K,« sagde Paul Hjelm mangetydigt.

Kerstin Holm lo kort og lidt beskt.

»K,« bekræftede hun med newyorker-accent. »So try him.«

Den unge mand virkede paf. Sorte, lange bukser og sort, langærmet trøje midt i sommervarmen. Uredt, tjavset lyst hår. En intellektuel in spe? Nej, alligevel ikke. Det flakkende, ligesom skadeskudte blik. De indadvendte smil. Absolut ingen modestudent. Måske faktisk en ung mand, der simpelthen læste for at uddanne sig.

En raritet.

»Ovid,« sagde rariteten. »Ovids *Metamorfoser*.«

Paul Hjelm lo højt. Det var ikke med vilje. Han ville sidst af alt såre Per Karlsson. Alligevel kom han til det. Sådan gik det stadig oftere.

Bitterhedens insignier.

Fortrædelige.

Hjelm blev grebet af en intens, men heldigvis hurtigt overstået selvlede.

Holm tog over:

»Og en metamorfose blev det så sandelig for Anders Lundström fra Kalmar. Den ultimative metamorfose. Forvandlingernes forvandling. Hvad siger du, Paul – hvilken af Ovids metamorfoser passer på Anders Lundströms skæbne? Orfeus?«

»Klart,« sagde Hjelm barskt. »Orfeus, der bliver sønderflængt af de trakiske bakkantinder.«

Per Karlsson stirrede på dem, helt opbragt med ét.

»Nej!« udbrød han. »Nej, ikke Orfeus!«

Hjelm og Holm så noget undrende på hinanden.

»Jaja,« sagde Hjelm til sidst. »Vi ved altså, at dit lille 'jeg så ingenting' er løgn. Det gennemgår hermed en metamorfose. Fortæl nu, hvad du så, Per, helt fra begyndelsen. Vi kører

det som en regulær afhøring. Du hedder altså Per Karlsson, er født 4/12 79 i Danderyd, bor i Aspudden, er arbejdsløs og gik ud af skolen efter niende. Er det korrekt?«

»Ja,« mumlede Per Karlsson.

»Vi har nu den 24. juni, og klokken er 8.13. Fortæl alt, hvad du så på Restaurant Kvarnen på Tjärhovsgatan den 23. juni klokken 21.42. Altså i går aftes.«

Per Karlsson virkede en kende bleg. Han stirrede ned i bordet og fingererede ved sine fingre.

»Bånder I det?« spurgte han.

»Båndoptageren har kørt, lige siden du trådte herind. Den kører også nu.«

»Jo, altså, da jeg kom ind på Kvarnen, var der ikke ret mange derinde. Jeg anede ikke noget om den fodboldkamp, så havde jeg nok ikke sat mig derind. Der var stille og roligt, jeg læste. Så kom de. De første fans kom lidt over ni, så myldrede de ind. Jeg forsøgte at læse videre. Det gik meget godt. Jeg er god til at koncentrere mig. Jeg sad lidt væk, med ryggen til bardisken, næsten nede ved vinduet, så jeg hørte mere, end jeg så. Men selvfølgelig vendte jeg mig om indimellem.«

»Hvorfor sagde du, at du ingenting så?« spurgte Kerstin Holm.

Paul Hjelm sagde:

»Er det blevet sådan, at man helt automatisk siger 'Jeg så ingenting', når man taler med politiet? Er det kommet så vidt?«

»Det er i hvert fald det svar, vi oftest får,« supplerede Kerstin.

»Skal jeg fortsætte?« spurgte Per Karlsson forvirret.

»Ja, endelig,« sagde Hjelm og Holm i kor.

Jalm og Halm, det berømte amerikanske komikerpar.

»En flok Bajenfans, seks-syv stykker, hørte et andet selskab på fire stå og snakke smålandsk. Begge grupper stod ved bardisken. Bajenfansene gav sig til at punke smålændingene, som sagde, at de boede i Stockholm og holdt med Hammarby. Jeg kunne høre, at de var bange. Og at de løj. Bajenfansene

kunne også høre det. De blev mere og mere aggressive. To af smålændingene så deres snit til at smutte. To blev tilbage. Stemningen blev ond. Nogle andre Bajenfans kom til og forsøgte at lægge sig imellem. De kunne vel se, hvad det trak op til. Til sidst forsøgte en af smålændingene at stikke af. Han skubbede til en af de bageste Bajenfans, så han væltede. Tre af de andre greb ham og masede ham op mod bardisken, og ham, der var faldet, sprang op, tog et ølkrus og hamrede det lige i hovedet på ham.«

»Så du det?«

»Nej, ikke rigtigt. Jeg skævede derover en gang imellem. Men jeg hørte det. Og jeg vendte mig om, da jeg hørte knaldet. En modbydelig lyd. Det lød egentlig ikke som glas, der knuses – det var vel hovedet, der blev smadret. Kraniet, ikke, alle blodårerne. Jeg vendte mig om lige efter. Han pressede hænderne mod hovedet. Og blodet væltede bare ud mellem fingrene, ned ad armene. Føj for fanden. Så sank han om, slap som en klud, lige i gulvet. Og Bajenfansene flygtede. De spændede simpelthen direkte ud. Ham, der havde gjort det, holdt stadig hanken til kruset i hånden, helt indsmurt i blod. En hel flok nåede at mase sig ud, inden dørmændene reagerede og fik blokeret døren. Lidt efter kom politiet. Den anden smålænding lå på gulvet og forsøgte at stoppe blodet med sin trøje, en Hammerbyfan forsøgte vistnok at hjælpe til, men det var håbløst. For satan, der var blod over det hele.«

Per Karlsson var hvid i hovedet.

Hjelm og Holm forsøgte at få styr på oplysningerne.

»Du så ganske meget af én, der ingenting så,« sagde Hjelm.

»Der er ingen grund til at være spydig,« sagde Per Karlsson tungt.

»*En hel flok* nåede at mase sig ud?« sagde Holm. »Hammarbyfans?«

»De fleste af dem. Men også nogle andre.«

»Hvor mange?«

»Jeg så mest på ... ofret.«

Ofret.

Hjelm gøs. Per Karlsson sagde:

»Jeg vil tro, at en ti stykker af Bajenfansene nåede ud. Den første var ham – gerningsmanden.«

Gerningsmanden.

Denne pseudoterminologi, der sneg sig ind i sproget for at tildække det individuelle. Vidnet. Ofret. Gerningsmanden.

»Med ølkrusets hank i hånden?« sagde Holm.

»Ja,« sagde Per Karlsson.

»Det her?« sagde Kerstin Holm og holdt en plasticpose op. Hanken af et ølkrus lå nede i den, helt indsmurt i blod. Blodet var blevet tværet ud og sad i kager på indersiden af posen.

Per Karlsson rynkede på næsen og nikkede.

»Vi fandt det lidt nede ad Folkungegatan. Han må altså være løbet om hjørnet, forbi hotel Malmen og forbi T-banenedgangen på Medborgarplatsen. Fingeraftrykkene matcher ikke nogen i vores register, så det er af yderste vigtighed, at du hjælper os med at identificere ... gerningsmanden. Du hørte vel ikke nogen sige noget om, hvor han løb hen?«

»Nej,« sagde Per Karlsson.

»Vi spoler lidt tilbage,« sagde Kerstin Holm. »Hvor mange nåede ud, inden dørmændene spærrede døren? En halv snes Hammarbyfans, sagde du, men også andre?«

»Ja, det mener jeg. Dem, der sad ved bordet nærmest døren, var væk. Og nogle flere.«

»Du forstår vel, at vi søger forsvundne, upartiske vidner. Selskabet ved bordet nærmest døren var altså ikke Hammarbyfans?«

»Nej, de kom, før kampen var slut. Men der var et par borde mellem deres og mit, som meget hurtigt blev besat. Fem mænd, var de. Og nu jeg tænker efter, så blev en af dem tilbage. En fyr med kronraget hoved og lyst overskæg.«

»Men de forsvandt altså *efter* ... drabet?«

»Ja, det mener jeg.«

»Hvad var det for nogle typer? Arbejdskammerater?«

»Måske. Jeg så dem ikke så nøje. De snakkede ikke rigtig sammen.«

»De snakkede ikke? De læste måske også Ovid?«

»Hold nu op. I har jo en af dem – ham den skaldede. Spørg ham.«

»Okay. Flere? Du sad altså ved bordet længst nede ved vinduet, nummer to bord fra højre væg set oppe fra bardisken. De fem mænd, vi taler om, sad længst til venstre, på den anden side af gangen. Hvad med bordene derimellem?«

»De blev som sagt fyldt op, inden Hammerbyfansene kom. Da var der vist kun ledige siddepladser nede ved mig. Nogle stykker slog sig ned ved mit bord. Et par af dem nåede at smutte efter drabet.«

»Og bordet ved vinduet ud mod Tjärhovsgatan? Du sad med ansigtet den vej, ikke?«

»En flok piger. De fyldte begge bordene længst nede i hjørnet. En polterabend i slutfasen, tror jeg nok. De var kanonfulde – og helt i chok bagefter. Ingen af dem nåede ud. For fanden, de kunne dårligt stå på benene.«

»Flere? Bordet lige ved siden af dig, ind mod højrevæggen?«

»Det ved jeg ikke. Det kan jeg ikke huske.«

»Ikke huske? Din hukommelse fejler da ellers ikke noget.«

»Beklager, jeg ved det ikke. Der har sikkert siddet nogen, men jeg så aldrig den vej.«

»Okay. Men så omme bag dig – mellem dig og bardisken? Du vendte dig jo om flere gange?«

»Der sad en mand og gloede på mig ved bordet tættest på baren. To meter høj, et sted i halvtredserne. Bøsse, tror jeg. Men hans navn har I. Han blev tilbage, og han var vel allertættest på det hele. Resten af bordene husker jeg ikke så nøje. En gruppe gamle kulturflippere, folkesangerlook og sådan – de blev også tilbage. To midaldrende par. Bordene længere oppe har jeg ingen anelse om.«

Per Karlsson tav. Hjelm og Holm tav. Til sidst sagde Holm:

»Skal vi prøve at sammenfatte? Vi tegner en lille skitse: Gerningsstedet, bardisken, er placeret lidt inde i lokalet, op ad væggen modsat døren. Lige ud fra bardisken har vi en del borde i den inderste del af lokalet. Dem ved du ikke noget om, du sad for langt væk. Den yderste afdeling ser sådan her ud, set fra bardisken. Her har vi vinduerne ud mod Tjärhovsgatan. Til venstre døren, ved siden af døren et enkelt bord på langs. Derefter gangen og så tre gange tre ret store borde, hvoraf du sad ved det midterste længst til højre, med ansigtet mod vinduet. Inden Hammarbyfansene kom væltende lidt over ni, var der følgende personer til stede: Pigeselskabet ved de to borde til højre, og her, ved vinduesbordet nærmest døren –?»

»Det ved jeg ikke. Der sad nogle, men jeg aner ikke hvem. Under alle omstændigheder blev de også tilbage.«

»Men så midterrækken, hvor du selv sad?«

»Bordet længst til højre ved jeg som sagt ikke noget om. Så har vi mit bord – og lidt længere henne et med syv-otte Ba-jenfans. Ved bordet til venstre for mig sad der nogle studenter. Tror jeg de var.«

»Og så rækken nærmest bardisken?«

»Milde himmel! Okay, okay. Første bord, længst til højre, nærmest bardisken: De dér to par og ham den høje bøsse, der gloede på mig. Andet bord: Troubadourtyperne, fire stykker. Tredje bord: Aner det ikke. Og så det ene bord ovre ved døren: Fem mand, hvoraf de fire smuttede.«

»Og hermed,« sagde Hjelm, »er vi så nået til gerningsmanden.«

Han konstaterede til sin tilfredshed, at han kunne sige ordet uden at tøve.

»Jeg husker faktisk bedst halstørklæderne,« sagde Per Karlsson. »En af dem havde også et banner med, sammenrullet, med grønne og hvide tern. Gerningsmanden havde halvlangt, meget lyst og meget fedtet hår. Jeg så ham næsten kun bagfra. Jeg mener også, han havde et lille machooverskæg. Sådan mekanikertypen, hvis I forstår, hvad jeg mener. Jeg er

født og opvokset i Danderyd, og der ville han straks blive rubriceret som én fra de sydlige forstæder. Farstatypen.«

Hjelm og Holm stirrede på ham.

»Ja, vel er det fordomsfuldt,« sagde han. »Jeg bor jo selv i de sydlige forstæder nu, arbejdsløs og uden uddannelse. Det er fordomsfuldt, men det er det nærmeste, jeg kan komme det.«

»Du kan gøre en ting til,« sagde Kerstin Holm. »Gå med mig hen til polititegneren. Han bruger computer nu om stunder, så det tager ikke ret lang tid.«

Hun rejste sig. Per Karlsson rejste sig. Hun var højere end ham, konstaterede Hjelm meningsløst.

»Og du har ikke mere at tilføje, Per?« spurgte han.

Per Karlsson rystede energisk på hovedet og sendte ham et stjalent blik. Igen denne mærkelige, paradoksale intensitet.

»Jamen, så tak for hjælpen.«

De forsvandt.

Paul Hjelm forsvandt også. Ind i dagdrømmenes svævende halvverden. Per Karlsson. Født i Danderyd for tyve år siden. Danderyd, men havde ikke engang gået i gymnasiet. Arbejdsløs, men sad på Söders kendteste og mest berygtede værtshus og læste antikke romerske klassikere. Hvad var der mon sket? Det var ikke til at gisne om. Outsider i skolen? Smidt ud af faderens firma? Skåret ned til sokkeholderne, men på vej til at rejse sig? Oprør mod faderen? Generel utilpassethed? Tidligere misbruger? Sløv i kasketten?

Nej.

Måske alt det andet, men ikke det. Ikke sløv i kasketten. Så meget havde Paul Hjelm set, selvom om han selv følte sig – ja, sløv i kasketten.

Degraderet til værsthusslagsmålenes trøstesløse limbo.

Paradise lost.

Nej, ikke sløv. Tværtimod ualmindelig årvågen. Og nu skulle han ryddes ud af bevidstheden. Nu skulle de okse videre gennem bedrøvelige tømmermændsforhør, og Per Karlsson måtte forvises til andre hukommelser end hans egen.

Kun hans vidneforklaring måtte blive tilbage.

Hjelm gabte, tankerne rullede videre. Månederne i nærpolitiet, voldsgruppen i City. Bergsgatan. Det yderst midlertidige kontor, som han lige så midlertidigt havde forladt. Det tilhørte egentlig en sygemeldt politimand ved navn Gunnarlöv, hvis telefon han altid havde taget med ordene: »Gunnar Lövs telefon, det er Paul Hjelm.« Først da en gammel kollega til Gunnarlöv, der nu var udstationeret i Härnösand, kom ind og spurgte efter »Nissägget«, forstod han, hvorfor der altid opstod en pause i telefonen, når han tog den. Folk studsede ganske enkelt over den mærkelige udtale af Gunnarlöv. Han måbede, da han slog navnet op i den interne telefonliste og så det på tryk: Aldeles ikke »Gunnar Löv«, men »Niels-Egil Gunnarlöv«. Nils-Egil, »Nissägget«.

Var det virkelig tilladt at hedde sådan? Var der ikke love mod den slags? Svarede det ikke til at tage et navn som Heroin, som en storfamilie i Gnesta havde forsøgt for noget tid siden – Heroin Lindgren? De havde af en eller anden grund fået afslag og bombarderet lokalpressen med læserbreve, hvor de blæste til storm mod formyndersamfundet.

Uanset hvad var Gunnarlöv sygemeldt, fordi han midt i arbejdstiden havde befundet sig i Förenings-sparbankens Stureplan-filial, da en hysterisk kvindelig bankrøver omkring de fjorten stormede ind med en højt hævet sømpistol og krævede, citat, »alle højafkastaktier på stedet«. Sømpistoler kører da på lysnettet? tænkte Gunnarlöv og gik hen til bankrøversken for stille og roligt at påpege denne omstændighed, hvorved han til sin forbløffelse blev ramt af ikke færre end 34 hæfteklammer rundt om i ansigtet. Mirakuløst nok ramte ingen af dem øjnene. Det første, han sagde, da han kom til bevidsthed, var: »Kører sømpistoler ikke på lysnettet?« Hustruen så med forgrædte øjne på hans bandageindkapslede hoved og svarede: »Man kan også få nogen til at oplade.«

Historien om Nils-Egil Gunnarlövs skæbne og eventyr.

Nisägget i Eventyrland.

Nåja, det var ikke, fordi Hjelm's egen historie var så vold-

somt meget festligere. Tværtimod, faktisk, for Nissäggets havde trods alt sine bizarre pointer.

Kerstin Holm kom tilbage, bladende i en notesblok.

»Velkommen til virkeligheden,« sagde Paul Hjelm beskt.

»Den er ikke så forskellig fra den i Göteborg.«

»Sveriges røvhul.«

»Hvad er det, du sidder og siger?!« udbrød Kerstin på sit godmodige göteborgske.

»Undskyld, jeg mente det ikke. Det var noget, medierne blæste ud for et par uger siden. Fra Black Army's telefonsvarer forud for AIK's finalekamp mod de blå-hvide nede på Ullevi. Stockholmerhybris og hooliganisme i usund forening.«

»Okay, og nu ser vi det igen – Stockholmerhybris og hooliganisme. I den mere brutale udgave. Så du ham?«

»Anders Lundström fra Kalmar? Ja. Det var virkelig stygt. Hovedet var totalt smadret. Tænk, at et ølkrus kan forvolde så meget skade.«

»Hvorfor? Hvad er motivet?«

Paul Hjelm så på Kerstin Holm. De havde en fælles fortid, som betød, at intet blik var uskyldigt.

»Er spørgsmålet alvorligt ment?« spurgte han, halvt i alvor.

»Ja. Jo, det er det. Det er det faktisk. Hvorfor eskalerer volden?«

Han sukkede.

»Tja, du, nu har man i hvert fald oplevet den på nærmeste hold. I over et halvt år. Midtbyens grå hverdagsvold. Det befordrer ikke ligefrem ens filantropiske tilbøjeligheder. Er du vendt tilbage for at blive, Kerstin?«

»Jeg var *udlånt*. Du ved, hvordan det er med fodboldspillere, man lejer ud – der er noget galt med dem. Nu er jeg ikke udlånt mere.«

»Du bliver altså? Hvordan var det at være hjemme i Götet?«

»Det her er hjemme nu, så meget har jeg da fundet ud af. Men det er vist også alt.«

»Men livet er okay?«

»Lige præcis. Okay, hverken mere eller mindre. Under kontrol. Man kunne måske ønske sig lidt mere ...«

»Åh jo. Det er det samme her. Jeg tror, jeg er ved at ryge ud i en lille fyrrårskrise. Er dette virkelig alt? Er der ikke mere? Du ved.«

»Ja, det tror jeg nok.«

»Men man må jo få det bedste ud af det. Vi er makkere igen, og nu skal vi levere den perfekte pakkedløsning på det, medierne allerede har døbt Kvarnmordet. Eller hvad?«

Kerstin Holm lo let og lagde en portion snus op under overlæben.

»Hov, hvad er den af?« sagde Hjelm og pegede.

»Fornylse i tilværelsen,« sagde Kerstin Holm uden at fortrække en mine. Så fortsatte hun ud ad et andet spor – fortidens: »Hvordan med de andre? Gunnar har jeg hele tiden holdt kontakt med, ham går det jo godt.«

»Jojo, vor ven Gunnar Nyberg ... Han var faktisk den eneste, der fik lov at blive ved rigskriminalen. Som belønning for, at han nægtede at deltage i sidste fase af Kentucky-morderjagten. Og så havnede han midt i pædofiliaktionerne. *Pedo University*.«

»Jeg kan se ham for mig,« smilede Kerstin Holm og bladede i sin lille notesblok. »Han har lige genoptaget kontakten med sine børn og sit etårige barnebarn, og så ramler han ind i internettets pædofilverden. Et accelererende lokomotiv.«

»Jep.«

To billeder på to par nethinder. Der sikkert lignede hinanden til forveksling. En fnysende kæmpe med hovedet indhyllet i bandager, der jagtede pædofiler med en blæselampe.

»Jaja,« sagde Hjelm bistert. »Vi andre fik vores små straffe. Ondt blod står ikke til at ændre.«

»Vi ville aldrig mere sige sådan.«

»Du har ret. Aldrig mere.«

»Og de andre?«

»Jeg har ikke haft ret meget kontakt med dem, siden A-

gruppen blev opløst. Jeg røg jo alene på det der triste udlån til nærpolitiet. 'Gunnar Lövs telefon.' Strafarbejde. Jeg tænker, de inderst inde holdt mig ansvarlig for kokset med Kentucky-morderen. Men Jan-Olov blev syndebuk.«

»Har du nogen kontakt med ham?«

»Nej. Han forsvandt bare. Pensioneret mod sin vilje. Pensioneret kriminalinspektør Jan-Olov Hultin. Jeg tror tilmed, han holdt op med at spille fodbold. Trælårs-Hultins saga er slut. Söderstedt og Norlander endte i regionspolitiets voldsgruppe, og Chavez har været under videreuddannelse.«

»På politihøjskolen?«

»Ja. Karriereplanerne ruller videre. Er der stadig noget, der hedder inspektørkurser? I så fald er det sådan et, han har taget.«

»Der kan man bare se. Og vores kontorer? 'Kommando-centralen'?«

»De er vist blevet overtaget af administrativt personale.«

De sad lidt og så på hinanden uden at sige noget. Alt det, de havde været med til sammen ... Et kort øjeblik mødtes deres hænder i et hastigt klem. Det måtte være nok. De havde meget arbejde, der ventede. Kerstin Holm kikkede sin notesblok igennem, Paul Hjelm bladede i natpatruljens elendige rapport. Sammen studerede de den lille skitse over Restaurant Kvarnen.

»De venter derude,« sagde Kerstin og sukkede.

»Jaja. Næste mand i stolen,« sagde Paul og sukkede.

Himlen.

Hvornår havde han sidst set den?

Sverige har 55 fængsler med over 4000 pladser. De er ind-delt i fire sikkerhedskategorier, hvoraf klasse IV er åbne an-stalter. Klasse I-III er lukkede fængsler. Af dem er klasse I de sikreste fængsler med de farligste fanger, og der er tre af slag-sen: Hall, Tidaholm og Kumla.

Og nu så han himlen, rigtigt, uden tremmer. Og han så sig tilbage mod gitterportene, der lukkede sig bag ham, og et øje-blik følte det, som om han forlod sin krop og blev ét med himlen og så hele sletten udbredt under sig, hele Närkesletten med dens firkantede grønne, brune, gule felter, og anstalten lignede to kvadratiske felter mellem alle de andre.

Man kunne slet ikke se murene.

Perspektivet opløste dem.

Så var han nede igen.

På fast grund.

Med fødderne på jorden.

Han vendte sig om en gang til. Murene var helt nøgne. Der var ingenting bag dem. Intet, der ragede op. Kun disse mure. Grå. Grå mure.

Han satte sig i bevægelse. Et smil spillede i hans ene mund-vig.

Han gik hen mod varevognen. Den holdt og ventede. Brummede. Frihedens lyd. Friheden som en metallicgrøn va-revogn.

Han stoppede op. Stod lidt. Lette, varme højsommervinde mod de nybarberede kinder. Solen. Morgenbagende. Asfalten flimrede i det fjerne.

Han så over på bilen. På hænderne, der stak ud. Og vinke-de. Endnu ikke en lyd. Lydene nåede ham ikke. Bevægelserne

derinde. Som et foster. Et æg på vej til at klækkes. Konserverede bevægelser. Fremtidige begivenheder. Mange hurtige skridt samlet på ét punkt.

Første skridt: Tegnebogen op. Ynkkelige sedler. 3,40 i timen som grundydelse. Men også en lille plade. Den lignede en lommeregner i visitkortformat.

Han tog den frem. Vejede den i hånden. Holdt den op mod bilen.

De vinkende hænder gik i stå. Lyden forsvandt, før den nåede ham. Fremtidens bevægelser stoppede.

En enkelt knap, lidt forhøjet. Rød. Ligesom lysende.

Han trykkede på den, smilede svagt og satte sig ind i bilen.

En ildtunge skød op bag murene.

Højt, højt op imod himlen.

Ikke længere nøgne mure bag ryggen.

Da varevognen accelererede, havde lyden stadig ikke nået ham.